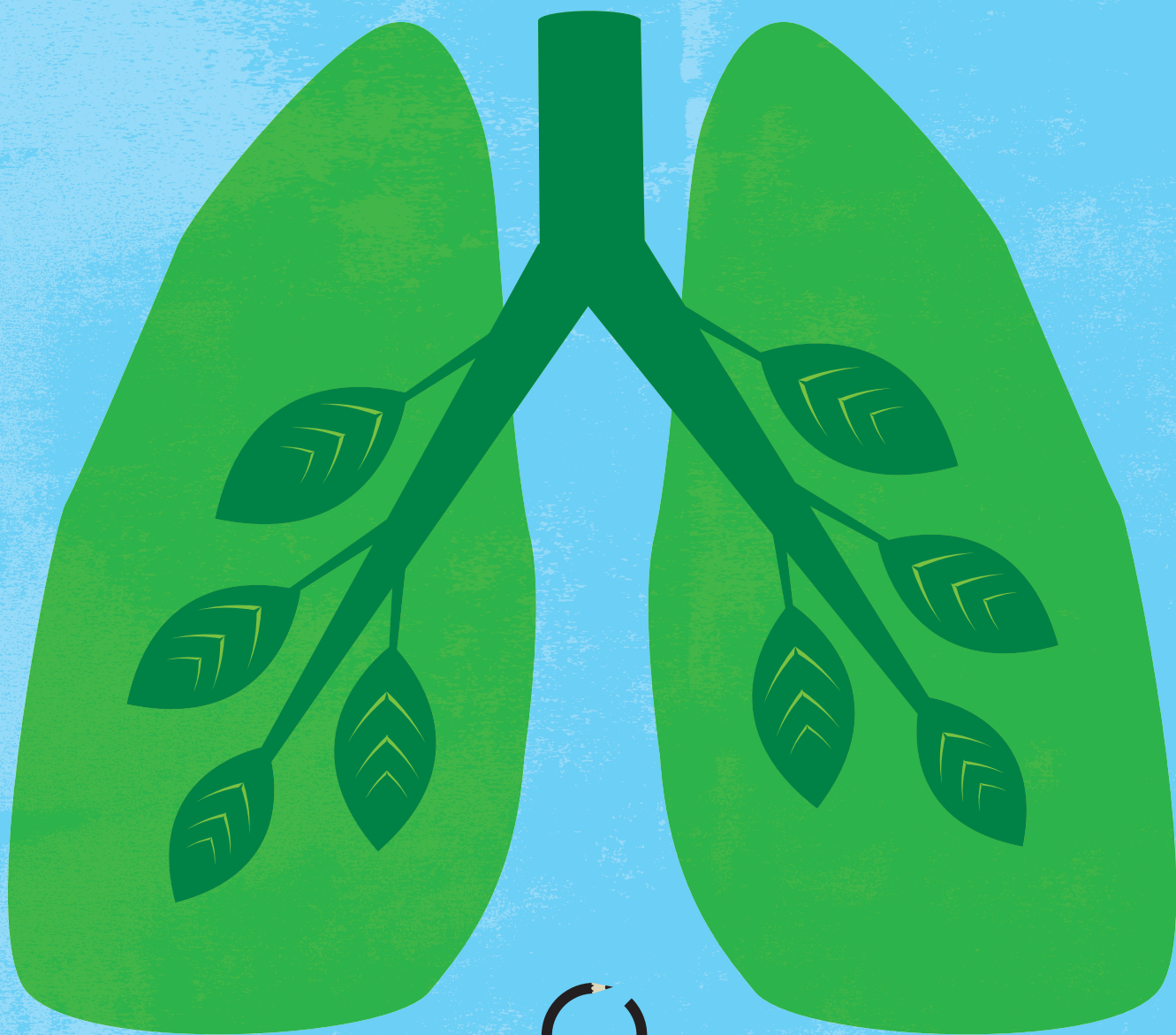

DEFENSEM EL MEDI AMBIENT

un món
a les teves mans

UNITAT DIDÀCTICA: 12 A 16 ANYS

OBJECTIUS:

1. Desenvolupar una posició crítica i participativa respecte al nostre model de consum, la relació amb la naturalesa i la utilització sostenible dels recursos naturals.
2. Aprendre sobre el paper de les dones, joves i comunitats al voltant del món en la defensa del medi ambient.
3. Promoure accions de mobilització i incidència per la cura del medi ambient en els nostres entorns educatius i comunitaris.

MATERIALS:

- Projector amb ordinador i àudio per a vídeo
- Folis
- Llapis i bolígrafs

MIREM LA IMATGE:

Mirem amb el grup el cartell que decora la portada d'aquesta unitat didàctica. Què veiem?

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Comencem l'activitat preguntant al grup sobre què els agrada més del medi ambient:

- Què és el que més valoreu de la naturalesa i el planeta Terra en el qual vivim?
- Què és el que més us crida l'atenció? Per què?

Després d'aquesta pluja d'idees, la persona que dinamitza o una persona voluntària, llegeix per a tot el grup el següent text:

“En l'actualitat, en moltes regions del món, s'ha perdut el contacte directe amb la naturalesa, s'han modificat els ecosistemes i a vegades això ha afectat greument la salut humana i a l'equilibri del planeta. Però també estem veient que, al voltant del món, moltes comunitats indígenes, pageses, i fins i tot mobilitzacions de joves a nivell internacional com està ocorrent amb #FridaysForFuture i Greta Thunberg, estan sent defensores i defensors del medi ambient per a revertir aquesta situació urgent de canvi.”

Per a aprendre sobre alguns exemples en els quals milers de persones estan defensant la Terra, i de l'important que és relacionar-nos amb ella en respecte, cura i igualtat, a continuació es visualitzaran els vídeos de diversos casos concrets:

EXEMPLE 1: Testimoniatge del poble indígena brasiler Guajajar Tenehar.³

EXEMPLE 2: Testimoniatge de Yesenia Ortiz, Guardiana Ambiental⁴ i vídeo de “Guardians Ambientals” d'El Salvador.⁵

³ “La Terra ens sustenta i ens dóna aliment”. Survival International.
<https://www.youtube.com/watch?v=OvNuDqtPcfQ>

EXEMPLE 3: Testimoniatge del moviment juvenil a Madrid #FridaysForFuture.⁶

Després de visualitzar aquests exemples, plantegem al grup les següents preguntes:

- Quines conseqüències té en el medi ambient l'actual model de producció, extracció i consum sense límits de recursos?
- Coneixeu maneres de producció que respectin la Terra i cuidin del medi ambient?
- Com podem col·laborar perquè hi hagi més maneres de producció que respectin la Terra, la biodiversitat i les comunitats que viuen en zones rurals?
- Quin paper poden tenir les i els joves en la defensa del medi ambient?

Passem llavors a esmentar que les dones han tingut i tenen un paper fonamental en el desenvolupament rural i la producció d'aliments, representant gran part de la mà d'obra agrícola de tot el món. No obstant això, també són les dones i les nenes, les que més es veuen afectades amb els canvis del clima i la degradació de les terres per causa del nostre model de consum, els quals estan forçant a migrar de les seves llars a milions de persones a tot el món.

En tot això, el paper de la dona en defensa del medi ambient ha resultat clau durant la Història per a conscienciar sobre la urgència de protegir la naturalesa, els recursos limitats, i els models de vida sostenibles i respectuosos amb el medi ambient.

Proposem llavors al grup a explorar la història d'algunes dones que han lluitat, investigat i sensibilitzat sobre la importància de defensar el medi ambient i relacionar-se d'una manera equilibrada, sostenible i equitativa amb la naturalesa, els recursos que ens ofereix, i tots els éssers vius que convivim en ella.

Aquestes són les dones defensores del medi ambient que suggerim que investiguin per grups:

- Wangari Maathai
- Vandana Shiva
- Berta Càceres
- Jane Goodall
- Greta Thunberg

Per a comptar amb una guia de recollida d'informació sobre el treball d'aquestes dones, poden usar les següents preguntes:

- On i quan va néixer?
- En quin àmbit va treballar?
- Quines són les seves accions destacables en la defensa del medi ambient?

Per a finalitzar, cada grup anirà presentant a la defensora del medi ambient que hagin investigat.

- Què és el que més ens crida l'atenció de les seves accions?
- Nosaltres i nosaltres, podem ser també defensores i defensors del medi ambient? De quines maneres?

⁴ "Mujeres que defienden el medio ambiente". Fundación Entreculturas.

<https://www.youtube.com/watch?v=qTGgIrxGp24&feature=youtu.be&fbclid=IwAR1StdS6jdgMQBzLX0XhNWvWUEn-ymuJiogM37TIINC6TsmCqWwyg3W3YG8>

⁵ "Guardianes ambientales El Salvador". Fundación Entreculturas.

<https://www.youtube.com/watch?v=XwOF67pUCJ8>

⁶ "Rosalía nos habla de FridaysForFuture". Fundación Entreculturas.

<https://www.youtube.com/watch?v=80o8i0paxrA>

LA IGUALTAT ESTÀ A LES NOSTRES MANS, PER ON COMENCEM?

Per a poder incidir en el nostre entorn i proposar accions concretes com a ciutadanes i ciutadans globals que defensen el medi ambient, proposem el següent al grup: semblança al Dia de la Pachamama que celebren el mes d'agost en moltes regions a Amèrica Llatina, podem decidir sobre nostre propi Dia de la Terra i el Medi Ambient (que pot ser un dels propis Dies Internacionals esmentats en aquesta unitat didàctica). Per a celebrar aquest dia, podem realitzar tres accions concretes:

1. Preparar una petita **campanya de sensibilització** en el nostre entorn, centre educatiu o barri, dissenyant una sèrie de cartells amb dibuixos o missatges que inspirin a conscienciar sobre la necessitat i el dret que tenim de viure en un planeta sostenible, igualitari i sa. Es poden usar cites que hagin dit algunes de les dones defensores del medi ambient que hem investigat, o inspirar-se en les mobilitzacions juvenils que estan ocorrent actualment amb #FridaysForFuture.
2. Organitzar una **acció de mobilització** en la qual ajuntem a famílies, joves, i persones del nostre entorn en un espai ampli. En aquesta acció podem llegir algun text inspirador d'alguna de les dones defensores del medi ambient que hem investigat, i escriure missatges de compromís amb la cura de la Terra per a després enterrar-los o sembrar-los amb llavors en algun espai exterior després de compartir la seva lectura, com a símbol de defensa del medi ambient.
3. Realitzar una **acció d'incidència**, escrivint de manera participativa un manifest o text de posicionament en el qual detallem els nostres compromisos com a ciutadania global amb el medi ambient, i les peticions de canvi que volem fer arribar al nostre centre educatiu, Ajuntament o comunitat pròxima per a cuidar les zones verdes, el consum de recursos, o els espais de naturalesa locals, entre altres.

CRÉDITS

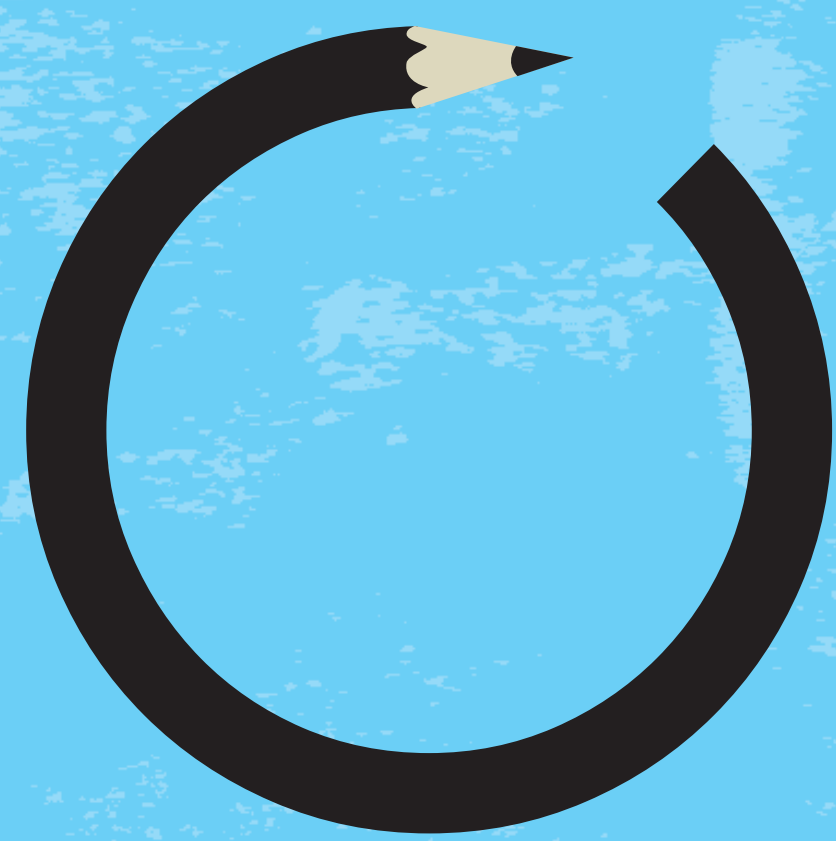
Coordinació: Clara Maeztu y Veda Krüger.

Autoria: Encarna Durán y Davinia De Ramón.

Col·laboració: Alberto Medina, Raquel Llanos, Javiera Oñate, y Raquel Alonso.

Direcció d'Art i Disseny Gràfic: Maribel Vázquez.

Edició: Fundación Entreculturas.

un mundo
en tus manos

